

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА
Дименка Руслана Анатолійовича
на дисертаційну роботу Євтушенко Світлани Валеріївни
«Регулювання інвестиційної безпеки видавничо-поліграфічної галузі»,
представлену на здобуття наукового ступеня кандидата економічних
наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління
національним господарством

1. Актуальність теми дослідження.

Забезпечення стійкого економічного зростання в економіці, розвиток та посилення конкурентних переваг вітчизняних підприємств вимагає постійного інвестування в оновлення, модернізацію, новітні технології для забезпечення лідерування у витратах або випуску продукції високої якості. Інвестиційна діяльність, яка характеризується підвищеним ризиком, в українських умовах додатково гальмується ускладненою політичною, фінансовою, соціально-економічною обстановкою, тому проблема державного регулювання інвестиційної безпеки окремих галузей національного господарства набуває виключного значення. Навіть у розвиненій країні, всі галузі національної економіки не можуть бути конкурентоспроможними на світовому ринку, але є галузі, які створюють потенціал для формування лідеруючих позицій інших галузей, і до них відноситься видавничо-поліграфічна галузь, від розвитку якої залежить як інтелектуальний потенціал нації, так і національна безпека в цілому. Отже, тема дисертаційного дослідження є актуальною, бо державне регулювання інвестиційної безпеки видавничо-поліграфічної галузі має здійснюватися на наукових засадах із застосуванням сучасних методик, з використанням досвіду провідних країн світу.

2. Оцінка змісту та ступеня обґрунтованості наукової новизни, висновків та рекомендацій дисертаційного дослідження.

Дисертаційна робота складається з трьох розділів, в яких дисерантка поетапно вирішує поставлене наукове завдання.

Перший розділ присвячено опрацюванню теоретичної частини, яка включає дослідження сутності інвестиційної безпеки галузі, аналіз методичних підходів до оцінювання стану інвестиційної безпеки галузі, а також дослідження специфіки державного регулювання інвестиційної безпеки галузі.

В другому розділі аналізується стан інвестиційної безпеки національного господарства та видавничо-поліграфічної галузі, в якій критично-низьким рівнем інвестиційної безпеки характеризується книговидавнича справа. Для оптимізації стану інвестиційної безпеки видавничо-поліграфічної галузі було ідентифіковано основні загрози інвестиційної безпеки та було вивчено сильні та слабкі боки державного регулювання інвестиційної безпеки галузі.

У третьому розділі автором запропоновано та обґрунтовано доцільність впровадження програмно-проектного механізму регулювання інвестиційної безпеки видавничо-поліграфічної галузі з використанням нових діагностичних інструментів (матриці інвестиційної безпеки та індикаторної моделі). Виявлено шляхи оптимізації державного регулювання інвестиційної безпеки видавничо-поліграфічної галузі як на внутрішньому, так і на міжнародному ринку.

Відповідно до основного наукового завдання дисертаційного дослідження було визначено та обґрунтовано шляхи підвищення ефективності державного регулювання та оцінки інвестиційної безпеки видавничо-поліграфічної галузі, що є важливою та актуальною задачею підвищення та зміцнення конкурентоспроможності підприємств видавничо-поліграфічної галузі та національного господарства в цілому.

Висновки до роботи випливають з результатів дослідження, сформульовані чітко та логічно, і відображають сутність, новизну наукових

положень та практичних рекомендацій, які розроблено і представлено автором до захисту.

3. Наукова новизна отриманих результатів.

Особистий внесок автора характеризується такими основними результатами, що мають наукову новизну:

- обґрунтовано основні положення формування програмно-проектного механізму регулювання інвестиційної безпеки видавничо-поліграфічної галузі, який базується на використанні матриць інвестиційної безпеки та індикаторної моделі оцінювання інвестиційної безпеки за базовими видами випуску продукції, які співвідносяться між собою як загальне (матриця) та часткове (модель оцінювання) (підрозділи 3.1, 3.2);
- удосконалено понятійно-категоріальний апарат інвестиційної безпеки через розмежування її рівнів, зокрема: інвестиційної безпеки підприємства, інвестиційної безпеки галузі, інвестиційної безпеки національного господарства та важливості врахування ступеня узгодження економічних інтересів суб'єктів інвестиційної діяльності та відповідності внутрішньому та зовнішньому середовищу (підрозділ 3.1);
- запропоновано новий елементний склад економічної безпеки галузі, яка, за критерієм напрямків господарської діяльності поділяється на три складові: операційну, інвестиційну та фінансову, з виділенням ресурсно-функціональних аспектів, що дало можливість: а) вдосконалити класифікацію загроз; б) ідентифікувати індикатори загроз; в) оцінити вплив інвестиційних загроз галузі (підрозділ 1.1);
- розроблено новий алгоритм діагностики рівня інвестиційної безпеки національного господарства, який дозволяє врахувати інвестиційну безпеку галузей національного господарства та достатність продуктивності галузей, що забезпечує більшу точність та об'єктивність оцінювання з позиції врахування

складної взаємодії галузей у функціонуванні національного господарства (підрозділ 1.2);

– набули подальшого розвитку методичні підходи визначення часткового індикатору економічної безпеки підприємства через обґрунтування нової формули розрахунку $[(Зв-B)/B]$, де $Зв$ – відвернений збиток, B – витрати, направлені на протидію загрозам], що дозволяє більш об'єктивно оцінити інтегральний показник інвестиційної безпеки на рівні підприємства та галузі (підрозділ 1.2);

– розроблено методологічні основи моделі функціонування видавничо-поліграфічної галузі, яка відбиває взаємодію між її елементами (авторським, видавничим, поліграфічним) в процесі виробництва видавничої продукції в умовах динамічної множинності входів та виходів системи, що дає можливість комплексно врахувати взаємодію елементів внутрішнього та зовнішнього середовища (підрозділ 2.1);

– ідентифіковано основні загрози інвестиційної безпеки видавничо-поліграфічної галузі, що дало можливість виокремити конкретні об'єкти державного регулювання інвестиційної безпеки та обґрунтувати пріоритетні напрямки протидії загрозам та зміни у нормативно-правовій базі (підрозділи 2.2, 3.2).

4. Достовірність і практична значущість одержаних результатів.

Практичні розробки автора достовірні, що підтверджується відповідними довідками про впровадження на підприємствах та навчальному закладі, зокрема: ПрАТ «Український науково-дослідний інститут спеціальних видів друку» корпоративного підприємства Державної акціонерної компанії «Укрвидавполіграфія» (довідка №52/1-02 від 26.06.2017 р.), ТОВ «Дорадо-Друк» (довідка №01/17-04 від 17.04.2017 р.), ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК» при викладанні навчальної дисципліни «Економіка підприємства» (довідка №213 від 30.06.2017 р.).

5. Відповідність дисертації та автореферату встановленим вимогам.

Дисертація є самостійно виконаною науковою працею, яка містить результати, отримані автором особисто, які в сукупності вирішують конкретне наукове завдання щодо оптимізації державного регулювання інвестиційної безпеки видавничо-поліграфічної галузі. Наукові розроблення, висновки та пропозиції одержані автором особисто. Основний зміст дисертації подано на 198 сторінках, дисертаційне дослідження проілюстровано 72 таблицями та 22 рисунками, робота налічує 16 додатків. За обсягом, структурою та оформленням дисертація та автореферат в цілому відповідають вимогам, встановленим до кандидатських дисертацій. Зміст автореферату відображає основні положення дисертаційної роботи та є ідентичним дисертації за структурою та висновками.

6. Повнота викладу основних результатів у наукових виданнях.

Основні результати дисертаційного дослідження викладено у 17 наукових працях, загальним обсягом 5,4 друк. арк., серед яких: 1 розділ у колективній монографії, 8 статей у наукових фахових виданнях, серед яких 4 статті у фахових виданнях, зареєстрованих у міжнародних наукометрических базах, 7 публікацій апробаційного характеру.

7. Дискусійні положення та зауваження за змістом дисертації.

1. В першій, постановочній частині дисертаційного дослідження варто формулювати допущення та обмеження без побудови математичних моделей та прикладів, які не стосуються теми дослідження, що ускладнює сприйняття матеріалу (розділ 1.2, 1.3).
2. У роботі не розкрито взаємозв'язок між кількістю назв друкованої продукції, накладами та станом матеріально-технічної бази поліграфічних підприємств (розділ 2.1).

3. Видавничо-поліграфічна галузь в одній частині дослідження включає книготоргівлю та книгорозповсюдження, а в іншій – ні (розділ 2.2, 2.3).
4. У п'ятикутниках загроз інвестиційної безпеки власне відсутні рівні гомеостатичності до загроз у видавничо-поліграфічній галузі (розділ 3.1).
5. Дискусійною є пропозиція щодо пільг та компенсацій підприємствам галузі, що може посилити корупцію у видавничо-поліграфічній галузі та істотно знизити рівень інвестиційної безпеки, як галузі, так і національного господарства в цілому (розділ 3.2). Особливо, беручи до уваги обмеженість державних ресурсів на будь-яке збільшення державного фінансування галузі та зрив усіх програм державного інвестування у видавничо-поліграфічну галузь з 1995 року (розділ 2.2).

8. Загальний висновок.

В цілому, не зважаючи на деякі означені недоліки і зауваження, дана дисертація виконана на високому науковому рівні і являє собою закінчену науково-кваліфікаційну роботу на актуальну тему, пов'язану з розробкою, теоретичним та експериментальним обґрунтуванням, практичним впровадженням на підприємствах видавничо-поліграфічної галузі.

Автореферат цілком відображає зміст дисертації.

Зважаючи на актуальність виконаних досліджень вважаю, що дане дисертаційне дослідження відповідає усім вимогам п.9 «Порядку присудження наукових ступенів», а її автор – Євтушенко Світлана Валеріївна заслуговує присудження наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством.

Офіційний опонент:

кандидат економічних наук, доцент

Р.А. Дименко

**НАЧАЛЬНИК
ВІДДІЛУ КАДРІВ ДУТ
С.М. ЛЬВОВСЬКИЙ**